

Landgoed tussen Veluwe en IJssel

Buitengewoon Biljoen

Geldersch Landschap

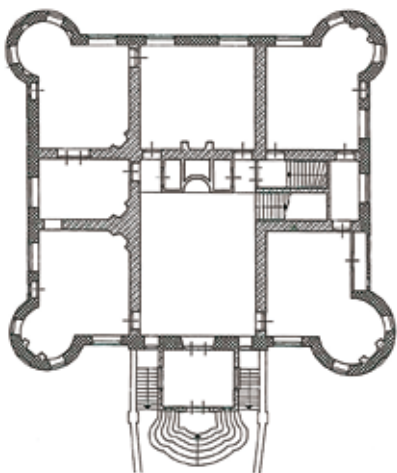
Geldersche Kasteelen

SCHETS VAN BILJOEN DOOR NICOLAES GEELKERCKEN, 1653

TUSSEN VELP EN RHEDEN, IN HET OVERGANGSGEBIED TUSSEN DE VELUWE EN DE IJSSEL LIGT HET 162 HECTARE GROTE LANDGOED BILJOEN. DE RIJKDOM AAN MONUMENTALE EN CULTUURHISTORISCHE WAARDEN, NATUURWAARDEN EN ECOLOGISCHE POTENTIES IS UNIEK. HET BEHOUD VAN DEZE WAARDEN IS TE DANKEN AAN EEN UITZONDERLIJKE BEWOONINGSGESCHIEDENIS. DE LAATSTE GROTE INGEPEN IN HET KASTEEL EN HET PARK DATEREN VAN MEER DAN EEN EEUW GELEDEN. MET STEUN VAN DE PROVINCIE GELDERLAND EN BIJDAGEN VAN ONDER ANDERE HET PRINS BERNHARD CULTUURFONDS KONDEN GELDERSCH LANDSCHAP EN GELDERSCHE KASTEELN DIT BIJZONDERE ENSEMBLE IN 2008 VERWERVEN.

PLATTEGROND

Kasteel Biljoen

Kasteel Biljoen is een van oorsprong 16de-eeuws kasteel. In de tweede helft van de 17de eeuw werd het verbouwd tot de huidige centraalbouw met vier gelijke hoektorens. De laatste verbouwing vond plaats in de jaren zestig van de 19de eeuw waarbij de huidige entree in neo-renaisance stijl, naar een ontwerp van de architect L.H. Ebersson, aan de voorgevel werd toegevoegd. Het plein voor kasteel Biljoen is omgracht en voorzien van bakstenen keermuren. Een rondboogbrug verbindt het voorplein met het kasteel. Deze brug is gedecoreerd met een natuurstenen wapen van Anna Paulowna, die na het overlijden van Koning Willem II in de periode 1849-1850 op kasteel Biljoen verbleef.

Op de brug staan natuurstenen leeuwen en beren die wapenschilden dragen. Het koetshuis op het voorplein was aanvankelijk bouwhuis. Het werd na een brand aan het eind van de 18de eeuw herbouwd en kreeg daarbij zijn huidige vorm met binnenplaats. Het uurwerk in het bouwhuis dateert uit 1792. Het gebouw is bijzonder van omvang en vorm. De inrichting is grotendeels ongewijzigd en bevat ondermeer een compleet stalinterieur. In het park bleven een ijskelder en verschillende monumentale 18de-eeuwse tuinvazen en tuinhekken bewaard. Opmerkelijk is een laat 19de-eeuws hondenhek op het voorplein, waarin drie liggende wijnvaten de behuizing voor de honden vormen.

't HUIS BIJJOEN BIJ VELD DOOR CORNELIS PRONK, 1731

Vroegste geschiedenis

Biljoen kent een vroege stichtingsdatum: al in 1076 werd de plaats, dan nog als 'Broekerhof' of 'Broeckerhoeve', vermeld. Vanaf 1530 liet Karel van Egmond, hertog van Gelre, op of nabij die plaats een kasteel bouwen. Daarbij werd gebruik gemaakt van de stenen van het nabij gelegen kasteel Overhagen. Op 1 juni 1535 verkocht de hertog Biljoen en de bijbehorende heerlijke rechten aan zijn huishofmeester Roelof van Lennep. Aan het eind van de 16de eeuw werd het kasteel verbouwd. Uit deze bouwphase is een deel van de kapconstructie bewaard gebleven.

Van Spaen

Alexander van Spaen kocht Biljoen in 1661. Acht jaar eerder maakte landmeter Nicolaes van Geelkercken achter op een van zijn kaarten een schets van het kasteel. Biljoen is door hem voorgesteld als een vierkant gebouw met een hoog tentdak, ronde hoektorens en een poorttoren in het midden van de entreezijde.

ALEXANDER VAN SPAEN, EEN BOUWHEER VAN FORMAAT

Alexander van Spaen (1619-1692) legde de basis voor het vermogen van de familie Van Spaen en vestigde de positie van zijn geslacht. De Van Spaens klommen door zijn inspanning op van riddermatig geslacht dat regionale bestuurders leverde, tot Pruisische hoge militairen. Daarmee werd het geslacht de belangrijkste adellijke Kleefse familie. Als page aan het hof van Frederik Hendrik leerde Alexander het hofleven kennen. Het leverde hem belangrijke contacten op. Zo kwam hij niet alleen in contact met Johan Maurits van Nassau-Siegen, maar ook met de grote keurvorst, Frederik Willem van Brandenburg, bij wie hij later in dienst trad als veldmaarschalk.

Alexander was al eigenaar van het Hof te Beuningen, Hulshorst en Nederhagen, toen hij in 1661 Biljoen kocht, dat sindsdien gedurende zes generaties in handen van dit geslacht bleef. In 1662 verwierf hij ook kasteel Moyland dat zijn hoofdresidentie werd. In de voetsporen van Johan Maurits ontpopte Alexander zich als een belangrijk bouwheer. Zijn drie kastelen Ringenberg, Biljoen en Moyland liet hij ingrijpend wijzigen. Het decoratieprogramma van Moyland laat zien dat Alexander van Spaen navolgte wat hij aan het hof van Frederik Hendrik had leren kennen.

DETAIL VAN HET STUCWERK NAAR EEN PRENT VAN G.B. PIRANESI, 1780-1782

Van Spaen veranderde het gebouw ingrijpend. De poorttoren werd afgebroken en vervangen door een iets vooruitspringend middengedeelte met tympaan. Het buitenmuurwerk en de torens liet Van Spaen opnieuw optrekken en het huis kreeg mogelijk een nieuwe indeling. De torens kregen hun barokke klokvormige helmen die sterk overeenkomen met de torenbekroningen van zijn andere kastelen Moyland en Ringenberg.

In 1692 erfde Alexander Bernhard van Spaen het huis. Bij diens overlijden in 1696 ging het kasteel over in handen van Frederik Willem van Spaen. Hij werd in 1696 gedwongen zijn bezittingen Moyland en Till te verkopen aan Frederik Willem keurvorst van Brandenburg. Daarna vestigde hij zich definitief op Biljoen en kocht Rosande en Overhagen. De volgende heer van Biljoen was Alexander Diederik van Spaen totdat Johan Frederik Willem baron van Spaen Biljoen erfde in 1771. Geïnspireerd door de reizen die hij maakte naar Italië, Duitsland en Engeland trok hij de

ONTWERP VOOR SCHOORSTEENMANTEL
DOOR L.H. EBERSON, 1857

beste krachten aan om zijn bezit te verfraaien. Zowel het interieur van het kasteel als de tuin- en parkaanleg op Biljoen en Beekhuizen veranderde hij ingrijpend. Het kasteel wordt internationaal geroemd vanwege de stuczaal met decoraties uit de periode 1780-1782 naar ontwerp van G.B. Piranesi, in wiens atelier in Rome Johan Frederik Willem de prenten kocht die hij op de wanden van deze zaal in stuc liet kopiëren. Het zijn onder andere voorstellingen van het Pantheon, de Ponte Molle, de Pyramide van Cestius, de Tombe van Caecilia Metella bij Rome, en de Tempel van de Sibylle in Tivoli.

In 1828 werd Biljoen eigendom van Alexander Jacob van Spaen die op het naastgeleden landgoed Beekhuizen een groot logement liet bouwen in châteaustijl, maar verder weinig aandacht leek te hebben voor Biljoen.

WAPENTEKENING VAN
ALEXANDER VAN SPAEN

TAPIJEN AAN DE WAND

Biljoen heeft twee kamers die zijn voorzien van 17de-eeuwse wandtapijten, wat voor Nederlandse begrippen uitzonderlijk is.

In de herenkamer, die door de laatste bewoners veel werd gebruikt, zijn tapijten met dieren uit twee verschillende tapijtreksen samengevoegd tot een geheel. Het betreft werken uit het Delftse atelier van Maximiliaan van der Gucht uit omstreeks 1665-1680 en Amsterdamse tapijten van de hand van Alexander Baert uit omstreeks 1710.

De parkgezichten en kinderspelen in de naastgelegen oude eetkamer zijn gesigeneerd en vervaardigd in Antwerpen (of Oudenaarde) door Cura Simon Bouwens. Ze dateren uit omstreeks 1650.

De scènes zijn omzoomd met boorden waarin het wapen Van Spaen is verwerkt. In Nederland worden nog maar twee series wandtapijten met familiewapens ter plaatse bewaard.

Sporen van hergebruik tonen aan dat deze tapijten niet voor deze ruimten zijn gemaakt, maar oorspronkelijk elders waren geplaatst. Waarschijnlijk zijn de wapentapijten afkomstig van Moyland, omdat in het testament van Alexander van Spaen expliciet 'Tapitten' worden genoemd die aan beide zonen en stamhouders worden toebedeeld. In dat geval zouden de tapijten, nadat Moyland in 1696 werd verkocht, zijn hergebruikt op Biljoen.

Huidige entree in neo-renaissance stijl
naar een ontwerp van van de Arnhemse
architect L.H. Ebersson, 1852-1862

Indrukwekkende verfraaiingen

Johan Frederik Willem Karel van Hardenbroek, die Biljoen in 1848 van zijn neef Alexander Jacob van Spaen erfde, liet de ingangspartij van het kasteel in de periode 1852-1865 verbouwen naar een ontwerp van de Arnhemse architect L.H. Ebersson. Het kasteel kreeg een entree in neo-renaissance stijl onder een balkon. In de kamer met wandtapijten, nu de oude eetkamer genoemd, werd een schoorsteenmantel naar een ontwerp van Ebersson uitgevoerd. Ook ontwierp Ebersson diverse elementen voor het park zoals een manege, kippenhok, rustieke bruggen en een tuinpaviljoen.

Van Hardenbroek woonde zelf in Parijs en gebruikte Biljoen als buitengoed. In het kasteel bracht hij een omvangrijke en bijzondere kunstcollectie bijeen. Als Museum van Oudheden en Merkwaaardigheden werd het kasteel in die tijd jaarlijks bezocht door tienduizend bezoekers. Zijn verzameling werd na zijn dood in Parijs geveild.

ARMSTOEL BEHOREND TOT
HET MEUBILAIR VAN DE ZAAL,
1879

WAPENTEKENING VAN DE FAMILIE LÜPS

Zorgvuldig beheer

Van Hardenbroek verkocht Beekhuizen en Nederhagen in 1867 wegens geldgebrek aan de Duitse industrieel Johann Heinrich Wilhelm Lüps die in het landgoed een goede belegging en exploitatiemogelijkheid zag. In 1872 verwierf hij ook Biljoen. Vier generaties Lüps onderhielden het landgoed en kasteel vervolgens zorgvuldig en het aantal veranderingen bleef beperkt.

De meubels die tegenwoordig de losse inrichting van de stuczaal vormen, dateren uit 1879. Het wit-vergulde ameublement in Lodewijk XIV-stijl zal voor Johann Heinrich Lüps, de zoon van Johann Heinrich Wilhelm, op maat zijn gemaakt voor de zaal van Biljoen. Het werd vervaardigd door de firma De Bruijn uit Arnhem, mogelijk naar een ontwerp van Eberson. Deze set is sindsdien ter plaatse bewaard gebleven. De originele stofhoezen die ter bescherming van het meubilair werden meegeleverd, werden in de afgelopen 125 jaar slechts zelden van deze meubels verwijderd.

In 2006 overleed de laatste mannelijke erfgenaam uit het geslacht Lüps, Johan Hendrik Willem Lüps. Geldersch Landschap en Kasteelen slaagde er in 2008 in het landgoed te verwerven en zal het als eenheid in stand houden.

DE SALON, DOOR E.M.D. LÜPS, 'TANTE THEA', BEGIN 20STE EEUW

PIRANESI AAN DE IJSSEL, ROME IN STUC

In 1780-1782 liet Johan Frederik Willem van Spaen, nadat er in 1780 een brand in het kasteel had gewoed, verschillende veranderingen aanbrengen. Van Spaen's reis naar Italië is van doorslaggevende betekenis geweest voor zijn aanpassingen op Biljoen.

Op de eerste verdieping creëerde hij een grote zaal die hij liet decoreren door stukadoor Hermann Bader. Van Spaen betaalde er circa 2500 gulden voor. Bader voorzag de wanden van in stuc uitgevoerde 'Vedute di Roma' naar werk van G.B. Piranesi die Van Spaen in het atelier van de beroemde kunstenaar had gekocht. Uit het 'Journaal' dat Van Spaen tijdens zijn reizen bijhield, weten we dat hij de prenten exorbitant duur vond.

De zaal, met een voor Nederland ongekend rijk decoratieprogramma in stuc, heeft meer weg van een Italiaanse 'salone' en bezorgt Biljoen internationale vermaardheid. De vloer van de stuczaal is voorzien van een bijzonder rijk ingelegde parketvloer. Het is een van de vroegste vloeren van dit type in Nederland. De inrichting van de zaal is sinds 1879 onveranderd gebleven

BILJOEN EN BIEKHUIZEN OP DE HOTTINGERKAART, 1773-1783

Driehonderd jaar tuinkunst

Op Biljoen is ruim 300 jaar geschiedenis van de Nederlandse tuinarchitectuur terug te vinden. Er zijn verschillende perioden van parkaanleg te onderscheiden, waaraan bekende tuinarchitecten hebben meegewerkt. Deze historische park- en tuinaanleg is nog herkenbaar omdat het landgoed grotendeels als een geheel in stand is gehouden en in de loop der tijd maar twee families als eigenaar heeft gekend.

De opeenvolgende eigenaren van Biljoen kozen welliswaar voor nieuwe ontwerpen, maar respecteerden de eerdere aanlegperiodes. Bovendien hielden zij het landgoed als geheel bijeen. Dankzij hen kunnen we de gelaagdheid van de tuin- en parkaanleg op diverse plaatsen identificeren en terugzien.

Formele aanleg

Omstreeks het midden van de 17de eeuw vervaardigde Nicolaes Geelkercken een aantal tekeningen van de omgeving van kasteel Overhagen. Ook Biljoen wordt op

J.F.W. BARON VAN SPAEN, TOEGESCHREVEN AAN N. GARNIER, EERSTE KWART 19DE EEUW

deze kaarten afgebeeld. Details over de aanleg rond Biljoen ontbreken echter. De formele barokke aanleg van Biljoen staat afgebeeld op de zogenoemde Hottingerkaart (1773-1783). Nog steeds vormt deze formele aanleg, die in Nederland vanaf omstreeks 1700 voorkomt, een herkenbare structuur op het landgoed.

Landschapspark

Johan Frederik Willem baron van Spaen schakelde in 1784 de Duitse landschapsarchitect J.G. Michael in om het park naar de laatste mode te verfraaien. Hij was een van de eersten die in Nederland in de landschapsstijl werkte. Tot omstreeks 1793 werkte hij aan de vroegste landschappelijke aanleg waarbij de bestaande formele structuur deels intact werd gelaten. De gracht werd omgevormd tot een slingerende vijver met een eiland. In aansluiting op de bestaande lanen uit de formele periode legde hij gebogen paden aan. Bloemperken langs de gracht compleetden het geheel. Ten noorden van de kassteelplaats Overhagen legde hij een vijver

HET GELDERSE ARCADIË VAN JOHAN FREDERIK WILLEM BARON VAN SPAEN

Het park dat J.F.W. baron van Spaen (1746-1827) aan het eind van de 18de eeuw creëerde werd door velen bezongen. De waterpartijen van Beekhuizen oogsten enorme roem, vooral de watervallen die van een voor Nederland ongekende hoogte (van meer dan veertig voet) waren. De geaccidenteerdheid van het terrein maakte eveneens veel indruk. Van Spaen voorzag zijn park van spreuken en citaten, die aan de beleving van het landschap moesten bijdragen. Verschillende rustpunten werden aangebracht om niet alleen de aanleg, maar ook de literatuur die Van Spaen verstrekke, te overdenken. De nieuwe aanleg trok veel bezoekers die dit arcadische landschap wilden beleven.

aan en de toegangslaan van Overhagen werd grotendeels gekapt. Van het ontwerp van Michael resteren de hoofdlijnen tot op de dag van vandaag.

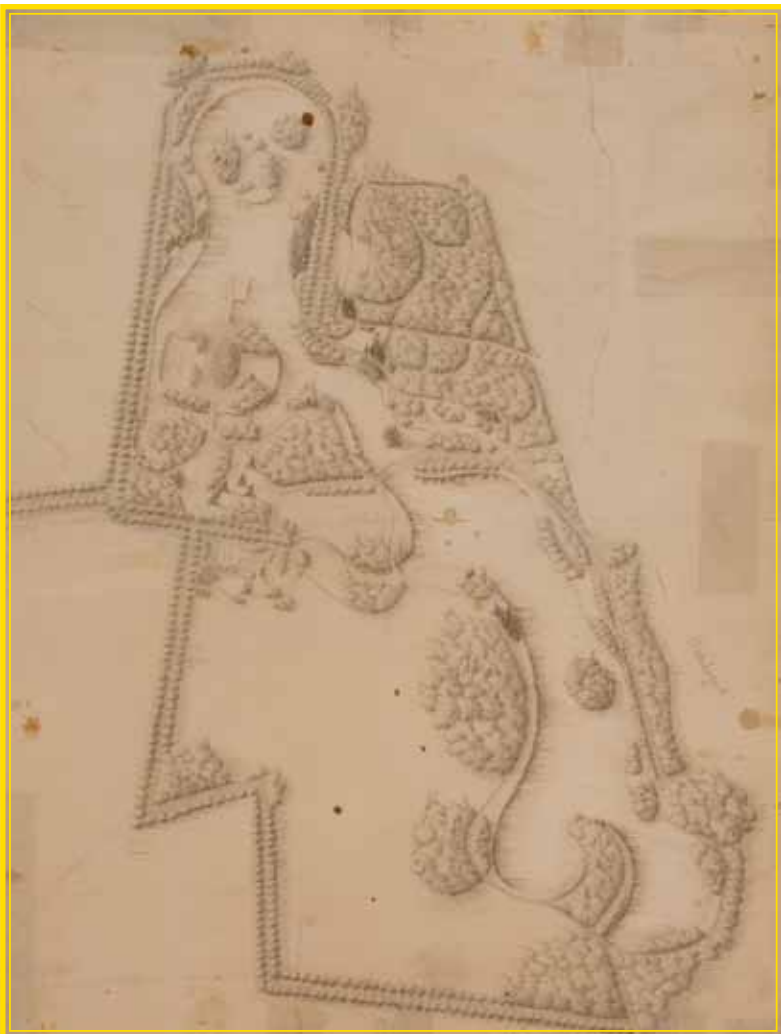
Van 1810 tot 1815 werkte de tuinarchitect J.D. Zocher sr. op Biljoen en Beekhuizen. Hij sloot aan bij het ontwerp van Michael, zijn schoonvader, en breidde dat uit. Zijn zoon, J.D. Zocher jr., nam in 1822 de werkzaamheden over, tot aan het overlijden van Johan Frederik Willem baron van Spaen in 1827. Onder leiding van de Zochers werd de slotgracht wederom vergraven. Hierdoor ontstond een grotere eenheid. Ook de aanleg van de Zochers is nog grotendeels herkenbaar in het huidige park.

Nieuwe eigenaar

In 1872 kwam Biljoen in handen van Johann Heinrich Wilhelm Lüps. Op de kaart van 1886 is te zien dat de oprijlaan werd doorgetrokken tot aan de weg langs Velp en werd ingeplant met Amerikaanse eiken. Aan het begin van de 20ste eeuw zijn er weer enkele veranderingen.

PARKONTWERP DOOR J.G. MICHAEL, 1784

PARKONTWERP TOEGESCHREVEN
AAN J.D. ZOCHER SR.,
BEGIN 19DE EEUW

Opdrachtgever was vermoedelijk Johann Heinrich Lüps, die van 1879 tot 1926 eigenaar van Biljoen was. Waarschijnlijk gaf hij de opdracht tot het verfraaien van een aantal plaatsen in het park met kunstmatige rotspartijen, opgebouwd uit misbaksels uit steenovens en restanten van oudere tuinornamenten. De kaart van 1927 toont dat een deel van het bos aan de zuidkant van de slotgracht is gekapt. De aansluitingen van de paden bleven bewaard.

Omgeving

Biljoen en Overhagen liggen op de overgang van de hoge zandgronden van de Veluwe en de nattere riviergronden langs de IJssel. Op deze overgang is de grond stevig genoeg om een versterkt huis te bouwen en was er tevens voldoende water voor een slotgracht. Langs de hele Veluwezoom liggen kastelen in dit gebied. Ook de boerderijen die bij Biljoen horen liggen in deze zone.

De hoofdstructuur van het landgoed wordt nog bepaald door de lanen en perceelsgrenzen die dateren uit de formele aanleg. Van groot belang voor het landschap is dat Biljoen nooit is gesplitst in verschillende eigendommen, ook niet door vererving. Daardoor kon de bebouwing van Velp en Rheden niet verder oprukken dan tot de grenzen van het landgoed.

Schoon kwelwater

De gevarieerde inrichting van het park en de grote diversiteit in flora en fauna, zijn het gevolg van de overgangen van

VLEERMUIZEN

De lanen op het landgoed zijn van belang voor de vleermuizen die op het landgoed voorkomen. Zij gebruiken deze als oriëntatieroute wanneer zij vanuit hun zomerverblijven naar hun jachtgebieden trekken. De vijvers en graslandjes zijn voor diverse typen vleermuizen belangrijk als jachtgebied. De ijskelder op het landgoed vormt een geschikte overwinteringsplek. Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd.

hoog naar laag en van droog naar nat in het landschap. Bovenop de stuwwal liggen de oude woeste gronden: bossen en heidevelden. Op de flanken, langs de doorgaande weg van Velp naar Zutphen liggen de oude akkers. Door eeuwenlange ophoging met mest en heideplaggen zijn op deze lossachtige bodem zeer vruchtbare enken ontstaan.

Ten zuidoosten van de spoorbaan komen beekerdgronden voor. De roestvlekken in de bodem wijzen er op dat hier ijzerrijk kwelwater vanuit het Veluwemassief omhoog komt. Dat schone kwelwater is van groot belang voor de talrijke zeldzame dieren en planten die op Biljoen voorkomen. De lager gelegen delen tegen de IJssel bestaan uit rivierklei. Ook hier komen waardevolle vegetaties voor.

Bijzondere fauna

In de nabijheid van de beken leven bijzondere dieren. De ijsvogel jaagt vanaf overhangende takken op visjes en maakt nesten in steile beekoevers en de grote gele kwikstaart leeft langs snelstromende

beken. Ze broeden tussen boomwortels of holtes onder bijvoorbeeld bruggen. De uiterst zeldzame waterspreeuw is bijzonder omdat hij onder water zwemt of over de waterbodem loopt om waterdiertjes te vangen. Op het vochtige terrein rond de beken komt de ringslang voor, die voornamelijk amfibieën eet.

GROTE GELE KWIKSTAART

BEEKHUIZER EN ROZENDAALSE BEEK

De watergangen en vijvers rond kasteel Biljoen worden gevoed door twee beken. De Beekhuizer Beek komt vanuit het noorden, vanaf de stuwwal bij de Beukenlaan, op het landgoed en voedt de vijvers en grachten rondom het huis. Dit water verlaat het terrein in zuidelijke richting langs de snelweg en komt in de IJssel bij Rheden. Er is geen directe verbinding met de vijvers in het zuidelijke parkdeel rondom Overhagen. Deze vijvers worden gevoed door de Rozendaalse Beek die door Velp stroomt en via de vijvers op het landgoed en de gracht rond Overhagen afwatert naar de IJssel ten zuiden van het landgoed. Het gaat via een duiker onder de snelweg naar een kleine beek die door de uiterwaard loopt en iets noordelijker in de IJssel stroomt.

Op Biljoen komt ook een dassenburcht voor. De roek, die net als de das voornamelijk regenwormen en insecten eet, treffen we eveneens op het landgoed aan.

Waardevolle flora

Uit de plantengroei blijkt het extensieve beheer van Biljoen. Akkerleeuwenbek en slofhak zijn zeldzame soorten van schrale akkerranden en bermen. Gulden sleutelbloem is een soort van weinig bemeste graslanden. Op de overgang met Beekhuizer groeit gaspeldoorn, in een soort van schrale heides met leem. Andere bijzondere plantensoorten die op Biljoen voorkomen zijn bosaardbei, brede waterpest, goudhaver en moerasbastardwederik.

Natuurontwikkeling

Zowel de Veluwe als de uiterwaarden langs de IJssel zijn aangewezen als Natura 2000 gebied. Ze maken daardoor onderdeel uit van het Europese netwerk van natuurgebieden.

In de beleidsplannen van de provincie Gelderland is nadrukkelijk rekening gehouden met het landgoedkarakter van Biljoen, waarbij een combinatie van agrarisch gebruik en natuurontwikkeling de voorkeur geniet.

Tussen de spoorlijn en de stuwwal heeft de provincie akkers als natuurdoel gesteld. Langs de beek is ruimte gereserveerd voor bos. In het westelijk deel van Biljoen bestaan de natuurdoelen uit bloemrijk grasland en bos.

Bij de provincie bestaat de wens om in de bocht van de afslag van de snelweg door agrarisch natuurbeheer de natuurwaarden te verhogen.

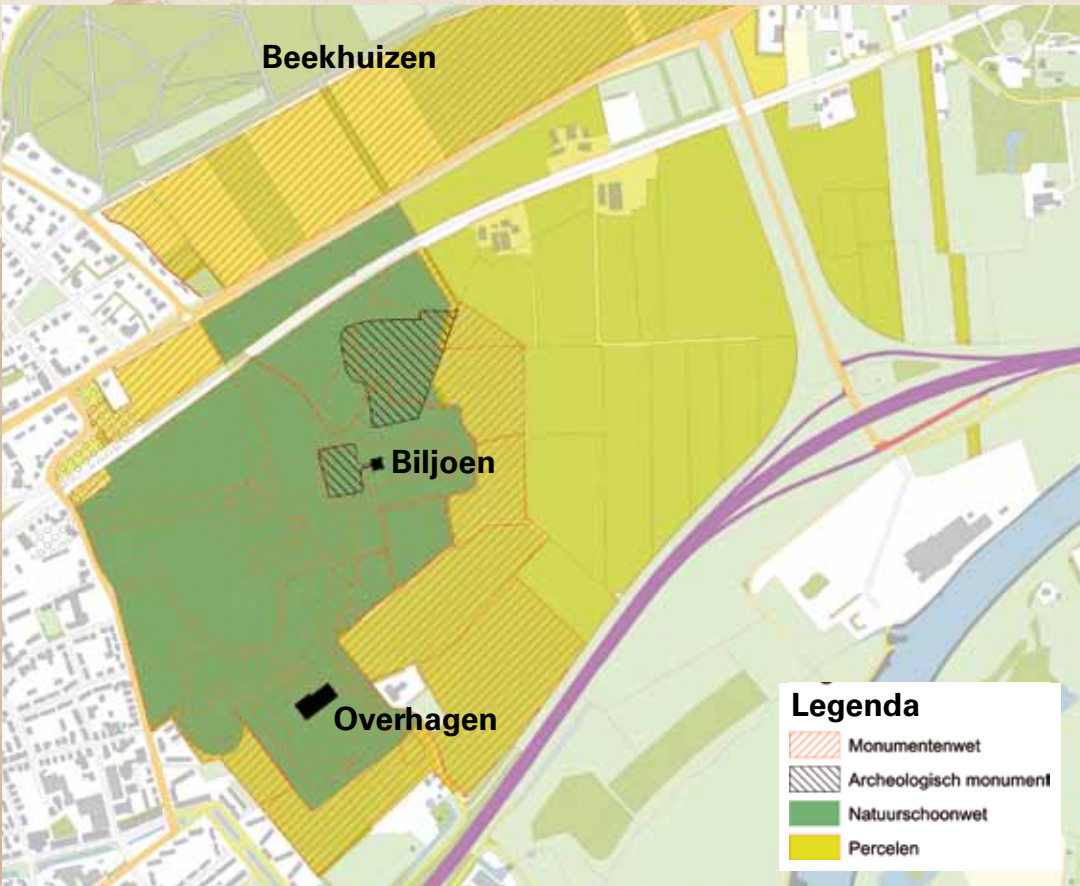

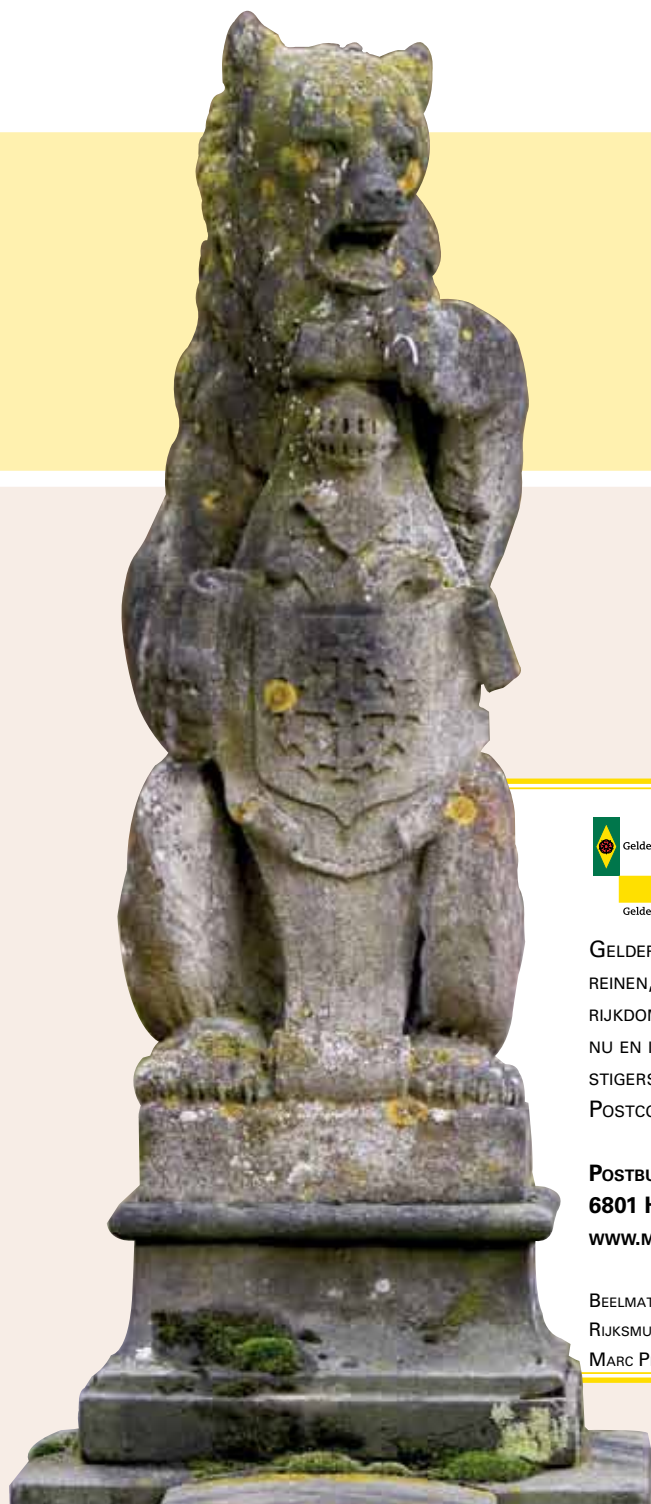
OVERHAGEN

Ten zuiden van Biljoen ligt de kasteelplaats Overhagen waarvan de naam voor het eerst werd genoemd in een rekening uit 1373. Vermoedelijk werd in de 14de eeuw een ronde toren met bijgebouwen gebouwd, omringd door een binnengracht en voorzien van een poortgebouw aan de noordzijde. In de 15de eeuw wisselde het complex geregeld van eigenaar. De laatste eigenaar was Joachim Wisch. Hij stond op vijandige voet met zijn buurman Karel van Gelre. Karel verwoeste Overhagen in 1530 en gebruikte de stenen van het gesloopte kasteel voor de bouw van Biljoen. In het landschap markeert de vierpas nog steeds de plaats waar kasteel Overhagen heeft gelegen. Op de kasteelplaats is nu Kwekerij Overhagen gevestigd.

Buitengewoon Biljoen

DE 'SALON' OP BEEKHUIZEN, DOOR D.J.T. KERKHOFF, 1814

Geldersch Landschap

Geldersche Kasteelen

APRIL 2009

GELDERSCH LANDSCHAP EN GELDERSCH KASTEEL BEHEREN NATUURTERREINEN, KASTELEN EN LANDGOEDEREN. WE WILLEN DE KARAKTERISTIEKE RIJKDOM VAN GELDERLAND BEHOUDEN EN BESCHERMEN ZODAT IEDEREEN ER NU EN IN DE TOEKOMST VAN KAN GENIETEN. DE BREDE STEUN VAN BEGUNSTIGERS, VRIJWILLIGERS, BEDRIJVEN, FONDSSEN, OVERHEID EN DE NATIONALE POSTCODELOTERIJ MAAKT HET MOGELIJK DAT WE ONS WERK KUNNEN DOEN.

POSTBUS 7005

6801 HA ARNHEM

WWW.MOOIGELDERLAND.NL

BEELMATERIAAL: O.A. GELDERS ARCHIEF, ARNHEM; TEYLLERS MUSEUM, HAARLEM;
RIJKSMUSEUM, AMSTERDAM; UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK LEIDEN; FRANK PETERS;
MARC PLUIM; BRANTSSEN VAN DE ZYP STICHTING